

akik felemelték a szavukat a zsidók és a lengyel vagy ukrán helyi lakosság védelmében. Ebből azután surlódások támadtak a német és magyar katonai és politikai hatóságok között.

A magyarok tevékenysége Kelet-Galíciában különösen bosszantotta a németeket. Német hivatalos személyek jelentéseiből tudjuk, hogy a magyarok nem egyszerűen csak zsidókat vettek pártfogásukba, de a helyi lengyel és ukrán lakosságot is arra ösztökélték, hogy tegyék szavá területi követeléseiket. Kloetzel, a német külügyminisztérium krakkói megbízottja 1943. november 23-án hosszú jelentést küldött feletteseinek. Valósággal tajtékozott, amiért a Sztanyiszlav környékén állomásozó munkaszolgálatos-századok tagjai magyar egyenruhát hordtak. Nem fogadta el azt az érvelést, hogy azért kaptak egyenruhát, mert a polgári ruházat a kemény munkában elrongyolódott, és elutasította azt a magyarázatot is, hogy a munkaszolgálatosokat kizárólag leselejtezett uniformisokba öltöztették. A zsidók magatartásának jellemzőeképpen idézte egyikük állítólagos kijelentését, amelyet egy német rendőr előtt tett. Az illető állítólag jiddis tájshólásban azt mondta: „Örmester, zsidó fatyok, de semmit sem tehetsz felem, mert én matyar katona fatyok.” Kloetzel szerint ahogy fogatkoznak a munkásszázadok, úgy lesznek többen a partizánok Galíciában. Végül, de nem utolsósorban arról panaszkodott, hogy magyar tisztok túlzott kíváncsiságot mutatnak a zsidókérdés megoldása iránt és elöszerezettel fényképezik le a zsidó tömegsírokat Sztanyiszlav környékén.⁶⁸

Más forrásokból is tudunk arról, hogy a zsidó munkaszolgálatosok miatt surlódások támadtak a németek és magyarok között. Német részről hevesen elleneztek, hogy zsidók legyenek a honvédség kötelékében és hogy munkaszolgálatos-századokat állomásoztassanak a Német Birodalom határainak közelében. A németek szentül meg voltak győződve arról, hogy a magyarok eltűrik nagyszámú zsidó szolgálatát a hadseregben, s úgy vélték, hogy ezek a zsidók nagyon rossz hatással vannak a közelben tartózkodó Wehrmacht-egységek legénységére. Valójában persze nem ez volt a helyzet, a hadseregben csak korlátozott számban szolgáltak zsidók vagy zsidó származású műszakiak, s akik szolgáltak, azok a hatályos törvények értelmében nem minősültek zsidóknak, vagy ha mégis, csak azért túrték meg őket, mert a hadsereg szempontjából nélkülözhetetlen műszaki képzettséggel rendelkeztek.⁶⁹

A németek egyrészt féltek, hogy a zsidók „bomlasztó” hatást fejtenek ki a Wehrmachtra Ukrajnában, másrészt idegesítette őket, hogy munkaszolgálatos-századok állomásoztak Hegeyeshalom környékén, Magyarország északnyugati részén, a Harmadik Birodalom határainak tőszomszédságában. Rolf Günthert, Eichmann helyettesét Berlinben például különösen az hozta ki a sodrából, hogy egy munkaszolgálatos-század ott